

Euroopan unioni
Euroopan aluekehitysrahasto

Valintaesitys
Kestävää kasvua ja työtä 2014–2020
Suomen rakennerahasto-ohjelma

Kainuun liitto

Hankkeen julkinen nimi Woodpolis2020	
Hakemusnumero 304520	Kokouksen päivämäärä 27.11.2017
Saapumispäivämäärä 1.11.2017	Diaarinumero EURA 2014/6174/09 02 01 01/2017/Kainuu
Käsittelijä Heikki Immonen	Viranomainen Kainuun liitto
Hakijan virallinen nimi Kuhmon kaupunki	
Toimintalinja 2. Uusimman tiedon ja osaamisen tuottaminen ja hyödyntäminen	
Erityistavoite 5.1. Yritysten innovaatiotoiminnan vahvistaminen	
Tukimuoto Alueellinen kehittämistuki: kehittämishanke	
Alkamispäivämäärä 1.1.2018	Päätymispäivämäärä 31.12.2020

Hankkeen sisältö

Hanke pohjautuu vuosina 2015-2017 toteutetun Kantolan alueen kestävä kehittäminen -hankkeen esille nostamiin keskeisiin alueellisiin kehittämistoimenpiteisiin. Hankkeen tuloksena syntyi mm. Kantolan alueen strateginen visio ja master plan, alueen yritysten sivuvirtaselvitys sekä digitalisaatio selvitys.

Puutuotetotala kehittyä voimakkaasti Kuhmossa. Uudet teknologiat ja erityisesti digitalisaatio mahdollistavat perinteiselle toimialalle täysin uusia toimintamalleja sekä uusia palveluja ja tuotteita. Toimintaympäristön vahva tuki ja yhteinen kehittäminen ja kehittyminen tukee pienempien yritysten mahdollisuuksia hyödyntää näitä uusia mahdollisuuksia toiminnassaan. Woodpolis2020-hanke paneutuu erityisesti teemoihin, jotka ovat nousseet keskeisiksi kehityksen kärjiksi alueellisesti, mutta joiden eteenpäin viemiseksi tarvitaan yhteistä panosta.

Keskeiset kehityskohteet:

- Kantola Woodpolis puutuoteteollisuusalueen aluekehitys (Woodpoliksen toimintaympäristö, yritys yhteistyön tiivistäminen, uudet liiketoiminta-avaukset)
- puutuoteteollisuuden sivuvirrat (hyödynnetään Kantolan alueen kestävä kehittäminen sekä Bridges hankkeiden tekemiä sivuvirtaselvityksiä, ja pyritään käynnistämään uutta sivuvirtojen jatkojalostusta alueelle)
- digitalisaatio (erityisesti asiakasrajapinnan hyödyntäminen, uudet myynti/markkinointityökalut, yhteisen teollisuusalueen hyödyn mahdollistavat uudet ratkaisut)
- vienti (kohdennetut vientimarkkinat tuotekohtaisesti)
- tuotekehitys (aluerakentaminen, julkinen puurakentaminen, uudet tuotemahdollisuudet - erityisesti CLT-pohjaiset ratkaisut sekä sivuvirtojen hyödyntäminen)

Uusia liiketoiminta-avauksia pyritään löytämään erityisesti sivuvirtojen paikalliseen hyödyntämiseen sekä CLT:n jatkojalostamiseen.

Tavoitteena on, että puutuotetoimialalle syntyy uusia yrityksiä, alan toimintaedellytykset paranevat, työpaikkoja syntyy lisää ja yritysten liikevaihto kasvaa sekä yrityskohtaisia kehityshankkeita käynnistyy. Puutuoteala soveltuu kaikkien sukupuolten työpaikaksi, erityisesti uudet kehittyneet teknologiat alentavat myös muiden kuin miesten kynnystä hakeutua alalle.

☒ Hankkeen toiminta kohdistuu yhden maakunnan alueelle	☐ Hankkeen toiminta kohdistuu usean maakunnan alueelle	☐ Hankkeen toiminta on valtakunnallista
Maakunnat Kainuu		
Seutukunnat Kehys-Kainuun		
Kunnat Kuhmo		

Lisätietoja hakemuksesta

Kantolan alueella on ainutlaatuinen puutoimialan toimijoiden keskittymä, jossa on osaamista monelta eri puutuotealan saralta (sahateollisuus, ikkunateollisuus, hirsiteollisuus, CLT-teollisuus, höyläteollisuus jne.). Puuteollisuuden keskittyminen tiiviille alueelle antaa alueen jatkokehittämiselle monia mahdollisuuksia. Yksikertaisimmillaan tämä tarkoittaa logistiikan yhteensovittamista ja minimoimista. Keskittymä synnyttää erilaisia sivuvirtoja ja mahdollistaa niiden paikallisen hyödyntämisen. Yhteinen sijainti mahdollistaa yhteisiä tiloja ja hankintoja. Yhteinen sijainti mahdollistaa myös yhteisten toimintojen ja operaattoreiden käyttämisen. Hankkeen aikana keskitytään aktivoimaan alueen yrityksiä omaan kehitykseen, digitalisaation hyödyntämiseen puutuoteteollisuudessa sekä puutuoteteollisuuden sivuvirtojen parempaan alueelliseen hyödyntämiseen.

Hankkeen strategisena tavoitteena on, että älykkäästi erikoistunut Kantolan Woodpolis puutuoteteollisuusalue pystyy toimimaan tehokkaasti kaukana päämarkkinoista. Alue kehittyy, uusia yrityksiä sekä työpaikkoja syntyy ja yritysten liikevaihto kasvaa. Alueelle syntyy 2020 mennessä uusia työpaikkoja 50-70kpl sekä alueen yritysten liikevaihto kasvaa 70-100M€, alueelle syntyy uusia yrityksiä 4kpl. Alueen yritykset panostavat kehitykseen myös omien yritys kohtaisten kehityshankkeiden myötä. Vientikauppa kasvaa ja tehostuu uusien menetelmien myötä (mm. digitalisaatio) ja uusia vientimarkkinoita löytyy erikoistumisen kautta. Alueen yritysten vientikauppa kasvaa 50% (pl. sahateollisuus).

Woodpoliksen rooli alueen yhteisenä kehittäjänä ja asiantuntijaorganisaationa kasvaa ja sen vaikutukset näkyvät myös yritys kohtaisesti selkeämmin.

Tavoitteena on, että Woodpolis toimii puurakentamisen arvoketjun erityisosajana aina suunnittelusta tuotantoon ja työmaalle. Kantolan puutuoteteollisuusalue on tulevaisuudessa yksi tehokkaimmista älykkäästi erikoistuneista puutuoteteollisuuskeskittymistä.

Hanke koostuu viidestä työpaketista:

TP1 Kantolan puutuoteteollisuusalueen aluekehitys (Woodpoliksen toimintaympäristö, yritys yhteistyön tiivistäminen, uudet liiketoiminta-avaukset)

Kantola Woodpolis puutuoteteollisuusalue on keskittynyt puurakentamisen komponenttien valmistukseen sekä syntyvien sivuvirtojen jalostamiseen. Alue on jatkuvan kehityksen myötä jatkuvassa muutostilassa ja muutokseen on reagoitava. Uusilla linjauksilla alueesta kehitetään yhteistyössä yritysten kanssa houkutteleva, ekologinen puutuoteteollisuuden malliteollisuusalue, jossa yritysten on hyvä ja turvallinen toimia sekä kasvattaa liiketoimintaa.

- Kehitetään Kantolan Woodpolis puutuoteteollisuusalueesta älykkäästi erikoistunut keskittymä (selvitetään Kantolan Woodpolis puutuoteteollisuusalueen erityisvahvuudet, niiden vaikutus toimintaympäristöön sekä vaikutukset yritysten kehittämiseen, selvityksen tavoitteena on löytää tehokkaat mallit yrityskehitykselle sekä erikoistumiselle puutuoteteollisuudessa)

- Kehitetään tuotantoarvoketjun tehostamista (toteutetaan tuotantoarvoketjun tehostamisen selvitys)

- Tehdään ekologisen tuotantoalueen selvitys

TP2 puutuoteteollisuuden sivuvirrat

Alueella syntyy puutuoteteollisuuden sivuvirtoja merkittäviä määriä. Näiden sivuvirtojen järkevä paikallinen hyödyntäminen parantaa olemassa olevien yritysten toimintamahdollisuuksia sekä luo uutta liiketoimintaa alueelle.

- Hyödynnetään Kantolan alueen kestävä kehittäminen sekä Bridges hankkeiden tekemiä sivuvirtaselvityksiä, ja edesautetaan näiden selvitysten pohjalta uuden sivuvirtojen jatkojalostuksen syntymistä alueelle
- Hankitaan tarvittavaa lisätietoa sivuvirtojen jatkojalostukseen liittyen jotta uutta liiketoimintaa syntyisi alueelle
- Tehdään sivuvirtojen hyödyntämisen teknologiaan liittyvä selvitysmatka (Eurooppa)

TP3 digitalisaatio

Digitalisaation mahdollisuudet ovat suuret, mutta uskallus uusien modernien ratkaisujen käyttöönottoon hyvin perinteisellä puuteollisuusalueella on hidasta.

Tunnistettujen ratkaisujen avulla yritykset pystyvät tehostamaan toimintaansa, kasvattamaan liikevaihtoaan sekä saamaan osaavaa työvoimaa erityisesti toimihenkilöpuolelle.

- Toteutetaan Kantola Woodpolis puutuoteteollisuusalueen digiloikka, olemassa olevien ratkaisujen yrityskohteistaminen (Järjestetään työpajoja sekä yrityskohdennettuja neuvontoja digitaalisten ratkaisujen hyödyntämiseksi sekä käyttöönottamiseksi yrityksissä sekä yhteisesti alueella, lisäksi kehitetään yhteistyössä yritysten kanssa yhteisiä digitaalisia ratkaisuja alueyhteistyön parantamiseksi)
- Selvitetään asiakasrajapinnan parhaat hyödyntämisen mahdollisuudet, myynti/markkinointityökalut
- Kehitetään yhteisen teollisuusalueen parhaat resurssihyödyt mahdollistavat uudet ratkaisut, esim. trukkipalvelu jne
- Toteutetaan Kantola Woodpolis puutuoteteollisuusalueen digitalisaatio työpajat yhteistyössä kehitysorganisaatioiden, tutkimus- ja oppilaitosten kanssa

TP4 vienti

Kantola Woodpolis puutuoteteollisuusalueelta viedään tällä hetkellä ulkomaille mm. sahatavaraa, höylätuotteita, pyöröhirsituotteita sekä kuivikelastua.

Erityisesti CLT:n maailmanmarkkinat ovat valtavat sekä laadukkaiden suomalaisesta puutavarasta valmistettujen komponenttien mahdollisuudet vientikaupassa ovat hyvät.

Alueen yritysten vahvuus vientikaupassa on erittäin hyvä laatu, ei niinkään volyyymi joten kohdennetun markkinan löytäminen on tärkeää.

- Toteutetaan erityisesti puurakentamisen komponenttien vientiselvitysmatka, fokus rakennusteollisuuden komponenteissa (ei sahatavara) (Lähi-Itä, Aasia)
- Toteutetaan erityisesti puurakentamis- ja puutuoteteollisuusosaamisen vientiselvitysmatka (Lähi-Itä, Aasia)

TP5 tuotekehitys (aluerakentaminen, julkinen puurakentaminen, uudet tuotemahdollisuudet)

Aluekehitys sekä markkinakehitys vaatii yrityksiltä entistä vahvempaa tuotekehityspanostusta ja hankkeen tavoitteena on tarjota lisäapua tähän tarpeeseen.

- Toteutetaan puun erikoistyöstöratkaisuihin (CLT, liimapuu yms.) liittyvä selvitysmatka (Eurooppa)
- Toteutetaan puun käyttöön liittyviä opintomatkoja Suomessa (3kpl)
- Toteutetaan aluerakentamiskohteiden toteuttamisselvitys
- Ympäristövastuullisen julkisen puurakentamisen selvitys, case Tuupalan puukoulu Kuhmo
- Tuotekehityskonsultaatio (hankkeen aikana toteutetaan 18kpl tuotekehitystoimenpidettä)

Kustannusarvio ja rahoitussuunnitelma

Kustannukset	Yhteensä €
1 Palkkakustannukset	399 000
2 Ostopalvelut	270 407
3 Kone- ja laiteinvestoinnit	0
4 Rakennukset ja maa-alueet	0
5 Muut kustannukset	0
6 Flat rate	95 760
Kustannukset yhteensä	765 167
7 Tulot	0
Nettokustannukset yhteensä	765 167

Rahoitus	Yhteensä €	Osuus nettokustannuksista (%)
1 Haettava EAKR- ja valtion rahoitus	535 617	70,00
2 Kuntien rahoitus	171 050	22,35
3 Muu julkinen rahoitus	0	0,00
4 Yksityinen rahoitus	58 500	7,65
Rahoitus yhteensä	765 167	100,00

Kustannusarvio yhteensä	765 167
--------------------------------	----------------

Rahoitussuunnitelma yhteensä	765 167
-------------------------------------	----------------

Rahoittajan arvio hankkeesta

Hankkeen pääasiallisena tavoitteena on, että alueelle luotu strateginen visio ja master plan saadaan vietyä käytännön toimenpiteiksi ja toteutettua. Jos kyseisen vision tavoitteet ja samalla tämän hankkeen tavoitteet vuodelle 2020 toteutuvat, niin alueelle syntyy uusia työpaikkoja 50-70kpl sekä alueen yritysten liikevaihto kasvaa 70-100M€. Tätä kautta Kantolan Woodpolis puutuoteteollisuusyritysten toimintaedellytykset paranevat. Alueen sisällä tapahtuvan yritysysteistyön myötä yksittäisten yritysten toiminnat tehostuvat ja kannattavuus paranee. Yritykset saavat lisäarvoa toiminnalleen toimimalla älykkäästi erikoistuneella ekologisella puutuoteteollisuusalueella.

Alueella käynnistyy hankkeen myötä uutta sivuvirtojen jatkojalostukseen liittyvää liiketoimintaa sekä jo olemassa olevat toimijat kehittyvät ja kasvavat 2020-suunnitelman mukaisesti. Uudet digitaaliset työkalut ja toimintamallit mahdollistavat uusia myyntikanavia, kasvua ja osaavan työvoiman saatavuutta alueelle (uusien puutuoteteollisuuden työpaikkojen houkuttelevuus saa ihmisiä muuttamaan työn perässä Kuhmoon).

Myös hankkeen panostukset viennin kehittämiseen synnyttävät yritysten vientikaupan kasvua ja alueelle syntyy uutta vientitoimintaa yrityksille mm. puurakentamisen osaamisen vientiä (Tavoitteena on, että puutuoteteollisuuden vienti kasvaa 50% pois lukien sahatavara, osaamisen viennistä nousee uusi liiketoimintamuoto vahvistamaan Kantola Woodpolis puutuoteteollisuusosaamista).

Hankkeen tavoitteena on myös vaikuttaa ympäristövastuullisen julkisen puurakentamisen edistämiseen Kuhmon oman kohdekohtaisen tarkastelun avulla, case Tuupalan puukoulu (Kainuun alueella ja Suomessa rakennetaan enemmän julkisia puukohteita).

Rahoittajan esitys

Rahoittajan esitys ☒ Hakemus esitetään hyväksyttäväksi ☐ Hakemus esitetään hylättäväksi

Ratkaisun mahdolliset perustelut ja jatkotoimenpiteet

Hanke tukee Kainuun maakuntaohjelman 2014-2017 toimintalinjaa 1.2 Osaaminen ja käytännönläheinen innovaatiotoiminta sekä 1.2.1 Uusiutuva energia ja energiatehokkuus ja 1.2.2 Osaamis- ja innovaatiokeskittymien kehittäminen. Kyseisten teemojen kärkitoimenpiteitä ovat alueelähtöisten osaamis- ja innovaatio- sekä teknologiakeskittymien ja yritysten innovaatiotoiminnan vahvistaminen sekä pilotoinnit ja kokeilut. Hanke edistää näitä tavoitteita yritysten ja kehittämisorganisaatio Woodpolioksen yhteistyönä.

Hanke tukee Kainuun älykkään erikoistumisen painotuksia 2014-2017 erityisesti kohdassa 5.2.2 biotalouden biojalostus, bioenergia sekä puutuoteteollisuus ja puurakentaminen. Hankkeen kautta yhdistetään kyseisiä älykkään erikoistumisen tavoitteita ja toimenpiteitä.

Hanke on Suomen rakennerahasto-ohjelman Kestävää kasvua ja työtä mukainen ja tukee erityistavoitetta 5.1 Yritysten innovaatiotoiminnan vahvistaminen, jossa panostuksia kohdistetaan tutkimus-, kehitys- ja innovointitoimintaan lähtökohtana älykäs erikoistuminen ja elinkeinoelämästä nousevat, kysyntä- ja käyttäjälähtöiset kehittämistarpeet. Erityistavoitteen toimien tuloksina pk-yritykset ovat kehittäneet, tuoneet markkinoille tai ottaneet käyttöön uusia tai parannettuja tuotteita, tuotantomenetelmiä, teknologioita tai palveluja.